

KORT NYT
UDLAND

Foto: Brendan Smialowski/Scanpix

Medie: Trump vil erstatte Yellen

Janet Yellen, der er chef for den amerikanske centralbank, Federal Reserve, vil ikke blive genudnævnt til en ny periode. Det siger kilder til det amerikanske CBC News.

Præsident Donald Trump ventes i denne uge at afsløre navnet på Yellens afløser. Under sin kampagne op til præsidentvalget i efteråret kritiserede Trump flere gange Yellen kraftigt, men han har siden udtalt, at han godt kunne finde på at udnævne hende til en ny periode.

Fredag sagde Trump ifølge nyhedsbureauet AP, at han har en "specifik person" i kikkerten til at besætte den magtfulde position. En antydning, af hvem den udvalgte person er, kom han ikke med, men flere medier skriver, at han hælder mod Jerome Powell, som er medlem af bestyrelsen i Federal Reserve.

Ritzau

Venstre side vinder Islands valg

Optællingen efter det islandske valg tyder på, at det bliver den venstre side af Altinget, som får chancen for at danne en ny regering.

Også selv om det konservative Selvstændighedspartiet blev det største parti ved lørdagens valg.

Det viser det endelige resultat søndag ifølge islandsk tv. Det var det andet valg inden for et år. I begge tilfælde, fordi statsministre er trådt tilbage som følge af skandaler.

Men det bliver vanskeligt at danne regering, eftersom ingen af de to regeringsalternativer fik rent flertal.

Tallene søndag eftermiddag viser, at Selvstændighedspartiet bliver det største parti med lidt over en fjerdedel af stemmerne. Men det tyder på, at Katrin Jakobsdottir, som leder Det Grønne Venstreparti, får mulighed for at danne regering.

Ritzau

Titusinder på gaden i Barcelona

Titusinder af mennesker havde samlet sig i centrum af Barcelona søndag, hvor de med tilråbet "Viva l'Esperia" forsøger at udtrykke deres vrede over, at den lokale regering har forsøgt at løsrive Catalonien.

Demonstrationen kommer samtidig med, at en meningsmåling i avisen El Mundo viser, at der er flere cataloniere, der ønsker at forblive i Spanien, end der er vælgere, som støtter løsrivelse.

Ved en afstemning fredag i Cataloniens parlament erklærede separatisterne regionen uafhængig af den spanske stat. Det fik øjeblikkeligt den spanske regering til at fyre Cataloniens leder, Carles Puigdemont, og hans ministre og underlægge Catalonien direkte styre fra Madrid.

Premierminister Mariano Rajoy har også opløst det catalanske parlament og udskrevet nyvalg til den regionale forsamling 21. december.

Ritzau

Oversvømmelser i Hamburg

Stormen over Danmark har bredt sig sydpå. Det har fået floden Elben til at gå over sine bredder og har ført til oversvømmelser i Hamburg.

Redningstjenesten i Berlin har sat byen i alarmtilstand, efter stormen, der i Tyskland har navnet Herwart, har skabt kaos i gaderne. Det har været nødvendigt at lukke veje, og brandfolk har måttet sikre underjordiske parkeringsanlæg mod oversvømmelser.

Ritzau

"Polakkerne er me

Danske virksomheder flokkes i Polen og tvinges til at tage nye greb i brug for at lokke ombejlede medarbejdere ind på lønningslisten

Af Uffe Hansen, Stettin

Det gav faktisk sig selv for Jens-Christian Møller, da han besluttede, at hans virksomhed Bic Electric skulle vokse internationalt.

Helst havde han set, at hovedbasen blev på fødeegnen i Herning. Men det var, ifølge danskeren, ganske enkelt umuligt at lokke medarbejdere ind på lønningslisten i det vestjyske. Anderledes gik det i den polske afdeling i havnebyen Stettin.

"Det har været nemmere for os at skaffe de rette folk i Stettin, hvor der uddannes næsten lige så mange Masters som i København. Her kommer der typisk en stor bunke ansøgere, mens vi næsten in-

6 mia. kr. har danske virksomheder investeret i polske aktiviteter, heraf 25 pct. i Vestpommern

gen fik dengang, vi satsede på Danmark," forklarer han og føjer til:

"Ingen syntes, det var sexet at arbejde for os i Herning. Hvis vi har brug for en stjernejurist, er det langt nemmere at tiltrække den rette her i Stettin."

Bic Electric har til huse i et nyere kontorbyggeri tæt på Stettins centrum, hvorfra 30

medarbejdere ikke har meget tid til det bordfodbold, stifteren har stillet op.

De bruger i stedet arbejdsdagen på at styre over 170 elektrikere, ingeniører og smede kloden rundt, der installerer maskiner hos blandt andet A.P. Møller - Mærsk, Danish Crown, Audi, BMW og Lego. I løbet af det næste år er målet yderligere 100 ansatte.

Bic Electric er langt fra alene om at være dansk virksomhed i det nordvestlige hjørne af Polen. It-virksomheden NCDC's grundlægger Pawel Finkielman valgte i 2002 Polen og har mere end 100 ansatte, mens der er tre i Danmark. Han vil gerne fordoble sin polske stab.

Milliardinvesteringer

"Vi var en af de første dengang, men i dag er det helt anderledes. Man bliver ikke overrasket, hvis der tales dansk eller svensk på kontorerne," siger Pawel Finkielman.

Over 60 virksomheder har valgt denne del af landet som omdrejningspunkt.

"Danske og tyske virksomheder er samlet set dem, der investerer mest i området," forklarer Jacek Wójcikowski, direktør for Vestpommerns investorrådgivning.

Danske virksomheder havde i 2016 investeret i alt 6 mia. kr. i Polen, heraf omkring en fjerdedel i Pommern, der er seks timers kørsel fra Danmark.

Nye vilkår

Lokkemidlet var i starten udelukkende billig arbejdskraft, men i takt med at polsk økonomi er forbedret, uddannelsesniveaet er steget og arbejdsløsheden er faldet fra 20 til under 5 pct., er det også en kamp for de danske virksomheder at få fat i medarbejdere.

"Det er nødvendigt at gøre en ekstra indsats for at få uddannet arbejdskraft. Hvis man starter et nyt firma her, er man nødt til at tilbyde dem attraktive ansættelsesvilkår, for det er nødvendigt at lokke dem væk fra andre job," siger Jacek Wójcikowski.

Målt på lønninger er det stadig billigere afhængigt af uddannelsesniveau, men forskel-

FAKTA | Polen tiltrækker danske virksomheder

- Polen er siden årtusindskiftet vokset til et populært sted for danske virksomheder at placere produktion og virksomhed.
- Samlet havde danske virksomheder i 2016 investeret for ca. 6 mia. kr. i hele landet. Det nordlige Polen tiltrækker mange pga. af nærhed til Danmark og Skandinavien. I Vestpommern er Danmark og Tyskland største investorer.
- Primær drivkraft har været de lavere lønninger, (mindsteløn for ufaglært: 21 kr.). I takt med Polens fremgang er løn- og uddannelsesniveau steget. Samtidig konkurreres internationalt om polsk arbejdskraft. uha

Lagerarbejdere ombejlede til

Af Uffe Hansen, Stettin

De tusindvis af hyldemeter der ved at blive fyldt op med legetøj, beklædning og udstyr til kæledyr på Prime Cargos onlinelager i industriparken Goleniów i det nordvestlige hjørne af Polen.

Højsæsonen med Black Friday og julen er tæt på, hvor halvdelen af årets omsætning skal hentes hjem. Omkring 350.000 pakker bliver fordelt fra lageret i november og december til nordiske forbrugere, der e-handler hos Top-Toy, Noa Noa eller nogle af de kunder, det er lykkedes Prime Cargo at få ind på listen efter

"Med flere kunder kræver det mange hænder til at løse opgaven, og vi havde ikke nok i Danmark"

Jesper Bejstrup, adm. direktør, Prime Cargo

beslutningen i 2013 om at sats på Polen.

Polske og ukrainske medarbejdere til en tredjedel af lønniveauet fra Danmark blev udslagsgivende, forklarer adm. direktør Jesper Bejstrup.

De lavere lønninger udvider arbejdstiden, så varer kan pakkes om natten og nå frem til nordiske kunder dagen efter til en konkurrencedygtig pris.

Mere grænseløs

"Med flere kunder kræver det mange hænder til at løse opgaven, og vi havde ikke nok i Danmark. Dertil er omkostningsniveauet et andet. E-handlen er mere grænseløs, og der konkurreres vores kunder mod andre, som har base i andre lande," forklarer han.

Som onlinedistributør er Prime Cargo langt fra alene om at vælge Polen som en base. Stylepit er etableret, mens

grunden nu bliver lagt til et Bestseller-lager, hvor 1000 medarbejdere beskæftiges med deres online-forretning.

Amerikanske Amazon og tyske Zalando satses også hårdt i området. Det giver kamp om medarbejderne, hvilket er med til at forklare, at over en million ukrainere i dag arbejder i Polen.

Lager skal udbygges

Prime Cargo har også vækstplaner. De nuværende 16.000 kvadratmeter lager skal udbygges til 27.000, og Jesper Bejstrup vil, som de øvrige, bruge det polske lager som adgangsbillet til det tyske marked.

re ambitiøse end danskere”

Analyse

Uffe Hansen, korrespondent Tyskland

Hård kamp om den polske medarbejder

En adm. direktør for 4000 euro om måneden, en logistikchef for 2000 eller en ingeniør for 1000 euro. Prisen for arbejdskraft og ledere fylder stadig godt, når danske virksomheder skal overbevises om at placere forretning i Polens nordvestlige hjørne, Vestpommern.

Det er 20 år siden, de første danske virksomheder tog springet og siden har skabt en gunstig og voksende forretning på den platform. Og flere følger stadig efter med **Bestseller** som seneste større eksempel med planer om at bygge et logistikcenter for e-handel med 1000 ansatte, som i øvrigt skal skaffes i direkte konkurrence med giganter som **Amazon** og **Zalando**.

Konkurrencen er markant hårdere end før om medarbejdere på alle niveauer

Polens arbejdsmarked har forandret sig, velstand og uddannelsesniveauer stiger, ledigheden er halveret til under 5 pct. siden 2010, hvilket samlet set er en god historie, for opsvinget løfter infrastruktur og stabilitet.

Men det giver også udfordringer, for fremdriften skaber flaskehalse. Konkurrencen er markant hårdere end før om medarbejdere på alle niveauer, og de veluddannede har forventninger, som det

kendes fra Danmark: Karriereplaner og kreative arbejdskulturer med tilbud om alt fra billardbord og løbeklub til kantineordninger og familievenlige, fleksible arbejdsforhold. Det polske arbejdsmarked er dertil suppleret op af over en million ukrainere, der lovligt arbejder i landet i op til seks måneder.

For nye danske virksomheder, der vil ind i regionen, er rådet derfor at være klar til at overbyde andre arbejdspladser. Det spil er blandt andet godt i gang i den laveste ende af fødekæden, hvor de sæsonbetonede e-handelslagre henter husmødre fra landsbyer langt væk og skruer lønnen i vejret. 3,5 euro i timen er trods alt mere end minimumslønnen på 2,8 euro i et land, hvor man kan få en stor øl på en restaurant for 1,5 euro og en klipning for 5 euro.

len falder. Pawel Finkielman sætter omkostningen til it-konsulenter 20 pct. lavere end i Danmark, mens Bic Electrics Jens-Christian Møller ikke går efter de lavere lønninger.

“Vi har travlt med at komme op i værdikæden. For det handler om at være en rigtig god arbejdsgiver. Polakkerne er mere ambitiøse end danskere, og derfor skal man også

“Man bliver ikke overrasket, hvis der tales dansk eller svensk på kontorerne”

Pawel Finkielman, stifter af it-virksomheden NCDC

kunne se en karrierevej i virksomheden. Det kræver, man er i konstant vækst,” siger han.

Desuden viger danskere tilbage fra krav om over 200 rejsedage årligt, tilføjer han.

Pawel Finkielman, der blev født i Danmark, bruger kreative Youtube-videoer som lokkemiddel samt medarbejdervilkår, der handler om alt andet end løn, men derimod

Bic Electrics stifter Jens-Christian Møller har valgt Polen for at få medarbejdere med den rette arbejdsvilje. 200 rejsedage skræmmer danskere. Foto: Uffe Hansen

en arbejdskultur, der matcher danske standarder på it-arbejdspladser.

uffha@borsen.dk

e-handel

“Vi kan vokse ganske betydeligt med den udvikling, Vi har foden inden for i Polen med en ren polsk organisation, og det tyske marked er enormt interessant, fordi det er stort, og vi er forholdsvis tæt på Berlin og det nordtyske marked,” forklarer han.

Prime Cargo omsætter for omkring 100 mio. kr. fra sit lager i Goleniów, svarende til en fjerdedel af den samlede forretning.

Mere bureaukrati

Udover besparelserne har Prime Cargo høstet andre erfaringer, blandt andet har det været muligt at trække danske medarbejdere hjem efter starten. Dertil har Prime Cargo

prøvet kræfter med et mere omfattende bureaukrati end kendt fra Kolding.

Blandt andet er kravet til byggetilladelser mere omfattende, og så er myndighederne oftere forbi.

“De tjekker mere hyppigt, at medarbejderforhold, skat, moms og andre ting er i orden. Og det skal man have ressourcerne på plads til at håndtere, for ellers bliver det en forstyrrelse af din forretning, når myndighederne skal serviceres på den måde,” forklarer Jesper Bejstrup.

Derfor har Prime Cargo ansat en medarbejder udelukkende til denne opgave.

uffha@borsen.dk

Flytning tog trykket af prispres

Af Uffe Hansen, Stettin

Med en vækst på over 30 pct. om året er det lykkedes for **Fairwind** fra Vejle at udbygge positionen på vindmøllemarkedet, efter at virksomheden i 2012 besluttede at satse hårdere på udvikling ud af Polen end af Danmark.

“Vi var en af de første virksomheder, som brugte den mulighed. Det har reflekteret den udvikling i priserne, der har været for vores leverancer,” forklarer **Henrik Monefeldt**, Fairwinds driftchef.

Fra Stettin blev der i 2016 sendt 750 teknikere og installatører kloden rundt til instal-

lation af vindmøller mod 125 for fem år siden. Også i år er antallet vokset, mens 2018 forventes at blive mere af-dæmpet.

Prispres fra kunderne

Fairwind var for fem år siden tvunget til at skære kraftigt i omkostningerne for at kunne bevare forretningen hos kunder som **Vestas**, **Siemens** og **GE**. Deres krav om, at omkostningerne skulle ned med 30 pct. for at holde på forretningen, blev afgørende for en flytning af aktiviteter til Polen.

“Vi er i bunden af branchens fødekæde, så vi fik den fulde effekt af det krav,” forklarer Henrik Monefeldt.

Henrik Monefeldt, driftsdirektør Fairwind
Foto: Uffe Hansen

Siden er markedet ændret, idet der blandt andet er krav om øget brug af lokal arbejdskraft, når Vestas eller andre

vinder kontrakter kloden rundt. Derfor ansætter Fairwind i stigende grad regionale medarbejdere, der også får et ansvar, når driften af vindmølleparkerne skal varetages.

“Vindindustrien var tidligere en cowboyindustri, hvor man fløj teknikere ind og ud igen, når opgaven var færdig. Sådan er det ikke længere,” siger Henrik Monefeldt.

Fairwind har bevaret hovedsædet og visse funktioner i Vejle, mens driften styres i Stettin.

Håbet om et egentligt polsk marked for vindmøller er samtidig dæmpet markant efter regeringsskiftet.

uffha@borsen.dk